

SOMEROL:

KIBRIS'TA SOSYAL ARABULUCULUK VE HUKUKUN ÜSTÜNLÜĞÜNÜN GÜÇLENDİRİLMESİ

Proje İlerleme Raporu
Yönetici Özeti

Lefkoşa
Haziran 2023

Yönetici Özeti

Bu belge, Kıbrıs'ta Sosyal Arabuluculuk ve Hukukun Güçlendirilmesi (SOMEROL) projesi kapsamında, Ekim 2022 - Nisan 2023 tarihleri arasında Kıbrıs'taki Central Lancashire Üniversitesi (UCLan Cyprus), Hukuk Alanında Disiplinlerarası Alternatif ve Yenilikçi Yöntemler Merkezi (ICLAIM) ve Kıbrıs Barış ve Diyalog Merkezi (CPDC) tarafından yürütülen Proje İlerleme Raporu'nun bir özeti.

Raporun bütününe şu linkten ulaşabilirsiniz: The full report is available at: <https://social-mediation.org/wp-content/uploads/2023/09/SOMEROL-Project-booklet.pdf>

Raporu hazırlayanlar:

Dr Nadia Kornioti, ICLAIM
Dr Katerina Antoniou, ICLAIM
Paraskevi Koumi, CPDC

Raporun Editörleri:

Prof. Stéphanie Laulhé Shaelou, CRoLEV at UCLan Cyprus and ICLAIM
Dr. Meltem Onurkan Samani, CPDC

The SOMEROL projesi, İngiliz Yüksek Komiserliği tarafından desteklenmektedir.

British
High Commission
Nicosia

Bu rapor, **Kıbrıs'taki Sosyal Arabuluculuk ve Hukukun Güçlendirilmesi Projesi (SOMEROL)** kapsamında, University of Central Lancashire in Cyprus (UCLan Cyprus), Hukuk Alanında Disiplinlerarası Alternatif ve Yenilikçi Yöntemler Merkezi (ICLAIM) ve Kıbrıs Barış Kültürü Merkezi (CPDC) tarafından yürütülen önemli faaliyetlerin ve çıktıların genel bir özetini sunmaktadır. Proje, 2018-2022 yılları arasında Kıbrıs'ta ve çevrimiçi gerçekleştirilen önceki Sosyal Arabuluculuk projelerine dayanmaktadır. Projenin amacı, Kıbrıs'ta hukukun üstünlüğünü güçlendirmeye yönelik özellikle Birleşmiş Milletler kontrolündeki Ara Bölge'nin her iki tarafında kapasite geliştirme faaliyetlerini desteklemektir.

Proje, özellikle bölünmüş toplumlarla ilgili olarak çatışma önleme, yönetim ve çözüm açısından zorlayıcı teorik ve pratik sorular ortaya koyan önceki bulgulardan yararlandı. Ayrıca, hukukun üstünlüğü ilkesine odaklanan SOMEROL projesi politika, endüstri, sivil toplum ve eğitim perspektiflerinden şeffaflık, yolsuzluk, medya özgürlüğü ve karşı enformasyon gibi konuları toplumlararası bir çerçevede ele aldı.

SOMEROL projesi, UCLan Kıbrıs Hukuk Fakültesi'nde yürütülen ve Hukukun Üstünlüğü ile Avrupa Değerleri için Avrupa Birliği tarafından fonlanan Jean Monnet Mükemmeliyet Merkezi CRoLEV'in (2022-25) uzmanlık desteğinden yararlandı. CRoLEV'in Hukukun Üstünlüğü uzmanı Prof. Stéphanie Lahlé Shaelou, etkinliklerin tümünde bulundu. UCLan Kıbrıs Hukuk Fakültesi'nin Avrupa Hukuku, Reform ve Hukuk Fakültesi Başkanı olarak görev yapmakta olan Prof. Lahlé Shaelou aynı zamanda ICLAIM'ın Kurucu Direktörüdür.

Projenin **temel sonuçları**: Sosyal Arabuluculuk ve Hukukun Üstünlüğü konusunda iki Eğitim Atölyesi, bir Yuvarlak Masa toplantısı, Derin Demokrasi üzerine bir Eğitim Atölyesi ve burada sunulan iki günlük kapanış konferansıdır.

¹ Social Mediation Project: <https://social-mediation.org/>; For previous Reports and Manuals see: <https://social-mediation.org/resources>

² CRoLEV Webiste: <https://crolev.eu/>

SOMEROL

Eğitim Oturumları ve Yuvarlak Masa Toplantısı

21-28 Ocak 2023, 18 Şubat 2023

Proje, Sosyal Arabuluculuk ve Hukukun Üstünlüğü konusunda iki ayrı eğitim oturumuyla başlatıldı. İlk eğitim, yerel politika kurumlarında etkin rol oynayan veya oynamış olan tanınmış politika yapıcılarında oluşan bir gruba verildi. İkinci eğitim, Kıbrıs'ta toplumlar arası ilişkiler konusunda deneyime sahip, sivil toplum, eğitim ve benzeri alanlardan davetli profesyonellerin katıldığı bir gruba verildi.

Her iki eğitim de etkileşimli bir şekilde tasarlandı ve Sosyal Arabuluculuk ve Hukukun Üstünlüğü konusundaki teori ve pratik kapsamın sunulmasına olanak verdi. Bu temel üzerine, katılımcılar, Sosyal Arabuluculuk çözümleme yöntemi ve Hukukun Üstünlüğü ilkesinin Kıbrıs'taki hukuk düzeyiyle günlük hayat ve Kıbrıs Sorunu bağlamında politika, sosyal diyalog ve Kıbrıs sorununun tarihine atıfta bulunarak nasıl ilişkilendiği konusunda çağdaş perspektifler sunmaya davet edildiler.

İki eğitim oturumu, katılımcıların sonraki Yuvarlak Masa ve Kapanış Konferansı etkinliklerinde ana temaları değerlendirmeleri hedefiyle, Sosyal Arabuluculuk ve Hukukun Üstünlüğü ilkelere benimsen bir ortamda görüş alışverişinde bulunmalarını sağladı.

Çalıştayda Yinelenen Sorunlar	Yuvarlak Masa için Temel Konular
Hukukun Üstünlüğü ilkesinin önemini tam olarak anlamak için, onu üç düzeyde dikkate almak gerekir: Ulusal, Ulus-üstü (AB) ve Uluslararası.	Kıbrıs bağlamında ilgili paydaşın belirlenmesinin yeniden gözden geçirilmesi
Olağanüstü hâl ve istisnai durumların Hukukun Üstünlüğünü genel olarak nasıl etkilediği	Söz konusu paydaşlara nasıl ulaşılabilir?
Medyanın rolü, Hukukun Üstünlüğünün sürdürülebilirliğinde hayati önem taşır.	Kıbrıs bağlamında Sosyal Arabuluculuk için vizyon ne olabilir?
Sosyal arabuluculuk, taraflardan birini diğeriyle eleştirel bir şekilde yüzleştirmek için bir yöntem olarak kullanılabilir.	Uzmanlık alanınızda Hukukun Üstünlüğü göstergelerini neler oluşturur?
Kontrol noktalarından geçişlerle ilgili zorluklar ele alınmalıdır.	Sosyal Arabuluculuk siyasi arabuluculuğu tamamlayabilir mi? Evet ise, nasıl?
Siyaseten, kimin arabulucu olacak kadar tarafsız olduğu nasıl kabul edilir? Bu, tarafların güveniyle ilgili bir konudur.	Peki, her bir toplumun kendi iç dinamikleri hakkında ne düşünüyorsunuz?
Toplumların kendi iç dinamiklerinin tarihsel karmaşıklığı göz önüne alındığında, Kıbrıs Türk toplumunun 2004 yılında daha birleşik bir duruş sergilemesi nasıl mümkün oldu?	

Katılımcılar, siyasi müzakereler bağlamının ötesinde, uzlaşmaya ve olası çözüme direnen toplum üyeleriyle diyalogu kolaylaştırmak için Sosyal Arabuluculuğun kullanılmasını önerdiler. Aynı yaklaşım, son derece tartışmalı ve bölücü konularda kamu diyalogunu kolaylaştırmak ve yolsuzlukla mücadele, eğitim ve beceri geliştirme konularında aktif vatandaşlık kültürüne yönelik çabaları güçlendirmek için de kullanılabilir.

Üzerinde uzlaşılan sonuçlar

Bölünmüşlüğün iki tarafından bireylerin katılacağı daha gelecek-odaklı girişimlere ihtiyaç vardır.

Gençler, tüm barış ve uzlaşma çabalarında kilit aktördür.

İşbirliğinin olumlu yönlerini vurgulamak ve yaymak çok önemlidir.

Her iki toplumu da eşit şekilde temsil edecek ve onlarla ilişki kuracak ortak medya kuruluşlarına ihtiyaç vardır.

Derin Demokrasi Eğitimi

17 Mart 2023

Sosyal Arabuluculuk ve Hukukun Üstünlüğü konulu eğitim ve tartışma dizisinin ardından, proje katılımcıları, ilkeleri ve uygulamayı tamamlayan etkileşimli iletişim yöntemine atıfta bulunan ve Hollanda'dan gelen uzmanlar tarafından verilen Derin Demokrasi konulu bir eğitim çalıştayına katılmaya davet edildiler. Eğitim, derin demokrasinin dayandığı yapı ve felsefe üzerine tartışmaları ve derin demokrasi diyalogu simülasyonlarını içeriyordu.

Derin Demokrasi'nin temel ilkelerinden biri, değerleri ve bilinçdışı bilgeliği/potansiyeli tanımlamak için yüzeyin ötesine uzanmasıdır. Kullanılan ana tekniklerden biri olan 'yumuşak ayakkabı karıştırma', özlü ifadelerin açık bir şekilde değiş tokuşu yoluyla bu bilinçdışı bilgeliği kolektif düzeyde ortaya çıkarmak ve gerçeğin kimsenin tekelinde olmadığını vurgulamak için kullanılır.

Kapanış Konferansı

27-28 Nisan 2023

Kapanış Konferansı, 27 Nisan'da ana konuşmacılar olan Sayın Androulla Vassiliou ile Sayın Meral Akıncı'nın konuşmalarıyla başlayıp, ardından Moderatörler Prof. Stéphanie Laulhé Shaelou ve Dr. Meltem Onurkan Samani'nin izleyicilerle etkileşimli bir şekilde soru ve yorumlarıyla devam etti. 28 Nisan'da, Konferans çeşitli girişimleri ve katkı sağlayanları içeriyordu, sunumlar ve ağ kurma etkinlikleri, süregelen tartışmaların devam etmesi ve önceki etkinliklerde toplanan önerilerin daha da özümsemesi ve düzenlenmesi için temel olarak kullanıldı. Atölye çalışmaları ve yuvarlak masa toplantılarının aksine, Konferans halka açıktı.

Kapanış Değerlendirmeleri

SOMEROL projesi, toplumlar arası işbirliğinin arkasındaki lojistik zorlukların çok olduğunu açıkça ortaya koydu. Aynı zamanda, mevcut durgunlukta siyasi iradenin belirgin eksikliği, taban seviyesinde inisiyatiflere katılanların ifade ettiği güçlü irade ile keskin bir tezat oluşturuyor. 2003 yılında geçiş noktalarının açılmasından bu yana Kıbrıs'taki toplumlar arası ilişkilerde kaydedilen ilerlemeye rağmen, yeni girişimlerde yer alan kişilerin tipik demografisinin - öncelikle genç aktivistler ve Lefkoşa'daki çeşitli gruplar - değiştirilmesi için hala bir ihtiyaç vardır.

Konferans, bu aşamada birleşik bir Kıbrıs için çok sayıda başarılı girişimi canlandıracak ve destekleyecek faaliyetlerle takip eksikliğini aşmak ve ilerlemeyi sağlamak konusunda yeni yönergelere acilen ihtiyaç duyulduğu konusunda ortak bir anlayışla sona erdi. Bu, SOMEROL projesi kapsamında eğitim almış toplumsal arabulucuların katılacağı Sosyal Arabulucular Ağı tarafından desteklenebilir; proje başarılı bir şekilde tamamlandıktan sonra bu ağın Kıbrıs ve üç kıtadaki güçlendirilmiş araçları ve ağından yararlanacaklardır.

